

Leerplan Systemisch Werken Opleiding

“Het is nooit te laat een mooie jeugd gehad te hebben”
Milton Erickson

Inhoudsopgave

Inleiding	blz. 3
Leerplan Opleiding Systemisch Werken	blz. 4
- Blok 1	blz. 4
- Blok 2	blz. 7
Kerncompetenties	blz. 9
Algemene informatie	blz. 10

OPLEIDINGSINSTITUUT VOOR INTEGRALE COACHING

Jolanda Vleugel

Tel: 06-42922779

Email: info@jolandavleugel.nl

www.jolandavleugel.nl

Locatieadres:

Kerkstraat 7

6561 CC Groesbeek

Inleiding

Opleidingsinstituut voor Integrale Coaching Jolanda Vleugel biedt een uitgebreide complete Systemisch Werken aan. We volgen de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied in binnen- en buitenland. En zorgen er zo voor dat ons trainingsprogramma vernieuwend en inspirerend is. We heten je van harte welkom.

In dit leerplan maak je kennis met de Systemisch werken Opleiding.

Wat is Systemisch werken?

Systemisch werk is ontwikkeld door Bert Hellinger. Deze methode is een effectieve, snelle werkvorm om tot de kern komen van een vraag of van een verstrikkingen/verstoring. En deze vervolgens via veranderingsgericht werk in de opstelling tot een oplossing te brengen. Daar de toepasbaarheid van systemisch werken zeer groot is, geniet deze werkvorm een sterk groeiende belangstelling zowel in de persoonlijke als zakelijke sfeer.

Kern van de werkwijze is het opstellen van het systeem, een familie of organisatie met behulp van personen uit de groep (representanten) of met voorwerpen. Op deze manier wordt inzichtelijk en voelbaar gemaakt wat de verhoudingen zijn tot elkaar en waar de eventuele verstrikkingen zich bevinden.

Tijdens een opstelling wordt het innerlijk beeld zichtbaar en ervaarbaar gemaakt. Wat we te zien krijgen is dan ook een beeld dat veel dieper gaat dan onze verstandelijke ideeën over het systeem. Dat vraagt een open mind van de begeleider. Deze waarneming, het toegang krijgen tot een weten en voelen van een systeem noemt men het morfologisch veld. Opstellingen kunnen zowel voor: persoonlijke problematiek (familieopstellingen), organisatievraagstukken, teamcasuïstiek, politieke en maatschappelijke vraagstukken gebruikt worden.

Onze ervaring is dat de techniek van Bert Hellinger heel veel mogelijkheden biedt in combinatie met andere therapeutische interventies. Ze vullen elkaar goed aan en in dat samenspel geeft het een bijzondere verdieping aan het helingsproces van de cliënt.

Leerplan

Doelstelling Systemisch Werken Opleiding

Het doel is dat de student na afloop in staat is de juiste hulpvraag weet te achterhalen, van daaruit kan beslissen welke elementen opgesteld dienen te worden en op welke manier, en op een professionele integere, verantwoorde wijze in staat is een familie of organisatie opstelling te begeleiden en af te ronden.

De student is in staat de systemische dynamieken te herkennen. Met in achtneming van de juiste houding, respect en eerbied voor de principes van systemisch werk en deze inzet.

Opbouw van de opleiding

De gehele Systemisch werken opleiding bestaat uit 18 lesdagen en twee oefendagen verdeeld over twee blokken.

Lesindeling

De lesdagen bestaan uit verschillende lessen. De lessen worden per dagdeel van 4 uur gegeven. Per dag worden twee lessen gegeven.

Duur van de opleiding

De opleiding is een 1-jarige opleiding tot Systemisch Werken Coach.

Blok I: Familieopstellingen Lesthema's

De techniek van het opstellen

- Systemisch waarnemen
- Systemische vragen leren stellen
- Onderscheid tussen waarneming en interpretatie van de waarneming
- Het Lege Midden
- Verloop van een opstelling
- Waarnemen van het effect van een interventie in de opstelling
- Systeemenergie waarnemen bij het maken van een genogram
- Dynamiek van het opstellen
- Fenomenologisch waarnemen en de belangrijkste inzichten van Bert Hellinger, namelijk die van de verschillende gewetens met hun aspecten van binding, ordening en balans.

De juiste houding als opsteller

- De ingangsvraag
- Hoe voer ik een inleidend gesprek en kom ik in contact met de systeemenergie?
- Leiden van een opstelling
- Hoe stel je op?
- De plaats in het systeem
- In contact komen met het veld/ systeemenergie
- Hoe leid ik in een opstelling iemand naar een bepaalde plaats in de constellatie en wat is het effect op de representanten?
- Hoe herken ik primaire, secundaire en systemische emoties?
- Het verhelderen van innerlijke keuzes tijdens het begeleiden van de eerste stappen in een opstelling

Diverse werkvormen

- Diverse mini-opstellingen
- Eén-op-één opstellingen
- Tafelopstellingen
- Werken met representanten
- Dynamieken in de werkvormen:
- Geen plaats in het systeem
- Schuld – onschuld
- Noodlot, loyaliteit en verstrikking
- Geheimen
- Werken met visualisaties

Verdieping op

- Inleiding in de Familieopstellingen van Bert Hellinger.
- Kennis en achtergronden van miasma's en overerfelijke belastingen vanuit vorige generaties.
- Integratie familieopstellingen techniek in de praktijk.
- Werken in één-op-één situaties.
- Herkennen van problemen in ouder-kind relaties.
- Ervaren van de dynamiek van het familieveld.
- Plaats in het gezin, nemen en ontvangen.
- Helen van familietrauma en familiepatronen.
- Opstellen van diverse thema's zoals doelen, ziekten etc.
- Zelf leren opstellen in een therapeutische setting.
- Herkennen van miasma's en verstrikkingen.
- Begeleiden van een opstelling en op de plaats van de ander kunnen staan.
- Wat is de beste plek voor jou als professional.

Extra specialisaties

1. Systemisch werken voor en met kinderen & jongeren
2. Het innerlijk kind- trauma en overlevingsdelen
3. Ziekte & gezondheid

Inhoud lesprogramma specialisaties

1. Systemisch werken voor en met kinderen & jongeren

Mogen werken met kinderen is heel bijzonder en iedere keer weer ontwapend en dankbaar. De open blik waarmee kinderen de wereld in kijken wordt zichtbaar in het systemisch veld. Wat komt aan bod:

- Gedrag van kinderen bezien vanuit systemisch perspectief. Hun plek in het gezin. Hoe gaan ouders om met het gedrag van hun kind. Wat kun je als zorgprofessional bijdragen. Wat zich aan de oppervlakte uit in de vorm van een bepaald gedrag bij een kind heeft eigenlijk altijd een onderliggende reden.
- Emotionele problemen als gevolg van echtscheiding ouders of dood in de familie. Sociale problemen & pesten, concentratieproblemen, ADD en ADHD & HSP
- Eenzaamheid, faalangst & trauma's bij kinderen
- Ouderschap systemisch bekeken
- Pleegouders

- Adoptieouders
- Verzorgers
- Spiegelgedrag Moederschap
- Systemisch werken met kinderen en jongeren
- Werken in groepen of 1-op-1 situaties met kinderen en jongeren
- Systemische dynamieken en ordeningen

2. Programma het Innerlijk-kind

We hebben allemaal verschillende delen in onszelf en meestal zijn we daar niet altijd bewust van. Een belangrijk deel in ons is het kindsdeel. We gaan tijdens deze verdiepingmodule contact maken met het kindsdeel door er systemisch naar te kijken. Het kind in ons heeft een eigen belevingswereld en vanuit dit veelal vervormde wereldbeeld en bijbehorende emoties beïnvloedt dit je volwassen leven. Door er systemisch naar te kijken wordt het mogelijk de delen te integreren. Velen van ons zijn opgegroeid in niet optimaal of zelfs gebrekkig functionerende gezinnen. De spanningsboog tussen wat jij jezelf wenst als kind en wat je ouders je kunnen of hebben willen geven maakt dat het gekwetste of gewonde kind in jou geraakt wordt. Er zijn mogelijk overlevingsstrategieën ontstaan met bepaalde beperkende gedachten en overtuigingen als gevolg. Om volledig in je eigenheid en volwassen kracht te staan is het zinvol je 'gewonde' gekwetste' innerlijk kind te helen. Zodat je als volwassenen de juiste plek in kunt nemen.

Doelstelling:

- Herkennen van de dynamiek van het innerlijk kind
- Dynamiek van het gewonde/ gekwetste innerlijk kind, spiegelgedrag herkennen en zichtbaar maken, de plek van volwassenheid ervaren

3. Programma Ziekte en Gezondheid Ziekte vanuit systemisch perspectief

Vanuit het systemisch perspectief bekeken is ziekte een onderdeel van het familiesysteem, een uiting van het lichaam om iets dat in het familiesysteem gezien wil worden zichtbaar te maken. Ziekte als boodschapper dus, met informatie om je dichterbij jouw kern te brengen en in verbinding met jouw levensstroom. Het is een van de systemische wetten dat alles gezien wil worden.

Bert Hellinger spreekt over het gezond zijn en blijven als we leven in overeenstemming met de liefde. Ziektes zijn volgens hem afwijkingen van de liefde die alles liefheeft en wil zoals het is. Wanneer iets of iemand wordt buitengesloten in het familiesysteem, zoekt het een andere manier om zichtbaar te worden. Het gaat als het ware ondergronds en komt via deze onderstroom bij een individu uit het systeem tot uitdrukking. Dit kan in de vorm van belemmerende gedragspatronen zijn, maar ook in de vorm van een ziekte.

Tijdens een familie- of ziekteopstelling maken we contact met systemische informatieveld van onze familieziel. Wat er tijdens zo'n opstelling gebeurt is dat informatie uit dat veld aan ons zichtbaar gemaakt wordt. Eén van de dingen die we tijdens een opstelling kunnen waarnemen is wat er met de individuen uit het familiesysteem gebeurt wanneer iets of iemand is buitengesloten. Of het nu een geheim is, een (oorlog)trauma, een plotselinge dood, een miskraam, of iets anders. De reactie in het systeem is eigenlijk altijd hetzelfde. Vanuit dit perspectief zijn gezondheidsklachten en ziekte, zoals gezegd, ook een uitweg van iets dat is buitengesloten gezondheidsklachten. De levensstroom blokkeert. Dit wordt zichtbaar in de fysieke, emotionele en geestelijke gesteldheid van de representanten in de opstelling. Ze voelen zich op zo'n moment zowel fysiek als emotioneel onaangenaam. Dikwijls voelen de representanten zich ook verkrampd. Zodra dat wat buitengesloten was werkelijk gezien en geacht wordt in de opstelling, begint de levensstroom weer vrij te stromen en verdwijnen dit soort stressreacties bij de representanten. Vanuit dit perspectief zijn gezondheidsklachten en ziekte, zoals gezegd, ook een uitweg van iets dat is buitengesloten.

Stephan Hausner schreef een boek over ziekteopstellingen, getiteld 'Zelfs als het mij mijn leven kost'. Hierin beschrijft hij aan de hand van vele casussen zijn jarenlange ervaring

met patiënten en ziekteopstellingen. Hij schrijft onder andere: 'Representanten van abstracte elementen zoals ziekten en symptomen laten in een opstelling vaak gevoelens en reacties zien met die van buitengesloten familieleden. Als dan in een volgende stap representanten van deze familieleden worden opgesteld en de patiënt ze hun plaats in het familiesysteem geeft, en ook de erkenning en achting die daarbij hoort, dan voelen de representanten van de ziekte of het symptoom zich in de regel overbodig en niet meer nodig in de opstelling. Ze willen zich dan meestal uit de opstelling terugtrekken. Vanuit het gezichtspunt van het (familie- systeem) lijkt er dan weer een evenwicht en ordening te zijn hersteld. Daarmee zouden de voorwaarden voor genezing van de patiënt vanuit dit perspectief geschapen kunnen zijn.'

Ook ontdekte hij gaandeweg de jaren dat verschillende familiedynamieken in de onderstroom regelmatig een samenhang laten zien met specifieke gezondheidsklachten en ziekten.

Je zou kunnen zeggen dat specifieke informatie uit de onderstroom van de familiedynamiek dikwijls eenzelfde ziekte reactie laten zien.

Wat biedt een ziekteopstelling?

De informatie uit een ziekteopstelling biedt de persoon die de ziekte heeft doorgaans veel inzichten in de generatie-overschrijdende achtergronden van zijn of haar ziekte. Deze inzichten worden door de betreffende persoon vaak als ingrijpend en verlossend ervaren. Met als resultaat dat zij door deze inzichten vaak anders met hun ziekte kunnen omgaan en er beter mee kunnen leven. De rust die ontstaat, door het zichtbaar maken van de onderstroom, kan op deze manier een helende werking hebben. Het is zelfs mogelijk dat de symptomen of ziekte zich blijvend terugtrekken en dat er genezing optreedt. Opmerkelijk is dat het niet nodig is om deze informatie expliciet met onze 'mind' te begrijpen. Belangrijker is het dat deze informatie diep in ons systeem, op zielsniveau, gehoord wordt.

Blok II: Werk, Talent & Organisaties

Leren Systemisch kijken en handelen binnen organisaties & groespdynamieken.

Organisatieopstellingen zijn effectief bij verschillende soorten vragen of problemen. Verder zijn de organisatieopstellingen toepasbaar op verschillende lagen in de organisatie.

Met een bedrijfs- of organisatieopstelling krijg je, op snelle en indrukwekkende manier, inzicht in de wisselwerking van het organisatiesysteem. Opstellingen laten zien wat er in de onderstroom speelt. Je leert zich krijgen op de werkelijke aard van knelpunten. Ook gaat de student de mogelijkheden van onbenut potentieel en kansen die in het systeem aanwezig zijn zien.

Ontwikkelen van het systemische inzicht- en het vermogen als opsteller in dienst te stellen ten behoeve van o.a.:

- Organisatievraagstukken;
Visie, missie, focus en doelstellingen op één lijn brengen
- Talenten herkennen en succesvol inzetten, Verborgten talenten zichtbaar maken

Thuisopdrachten

Je dient opstellingen te begeleiden, zelf casussen aan te leveren en verslagen te maken van de opstellingen. Met de nadruk op de leerthema's:

- Zonder oordeel ga je zien waar de schoen wringt.
- Nieuwe oplossingen te ontdekken en te ervaren waar jouw leiderschap nodig is/geroepen wordt.
- Je gaat ontdekken wat jouw unieke bijdrage is, wat jouw potentieel en talenten zijn, zodat je in staat bent deze te realiseren.
- Je geleerde kennis over de dynamiek van de organisatieopstellingen kun je meteen toepasbaar te maken in jouw praktijk.

Werkwijze en werkvormen

Ook in dit blok gaan we naast de theorie, kennisoverdracht, uitwisseling van ervaring over 'oerwetten' van organisaties veel oefeningen en opstellingen. Aan de hand van casussen en vragen die deelnemers inbrengen.

Programma

Tussen de opleidingsdagen wordt de student geacht te oefenen en praktiseren van het geleerde. Je ervaringen deel je met de groep voor intervisie en feedback. Er wordt ene reflectieverslag geschreven van iedere opstelling.

De inhoud

Organisatieopstellingen; de uitgangspunten op een rij:

- Welke dynamiek kan je tegenkomen in een organisatie, wat zijn de interventiemogelijkheden.
- Het stellen van de juiste vragen.
- Wanneer kies je voor een opstelling in een organisatie? O.a.: bedrijfsproblemen. Advies en supervisie, eigen zaak of praktijk, conflictoplossingen, marketing.
- Teamdynamiek
- Hiërarchie, onderlinge verhoudingen in een organisatie.
- Oefenen met opstellen, casuïstiek ingebracht door deelnemers of gast.
- Oefenen met opstellen van je eigen praktijk 1; oprichter (visie/missie), de praktijk of zaak, cliënten.
- Oefening opstelling eigen praktijk/zaak 2; eigenaar/oprichter, praktijk, neiging, omzet/geld.
- Talentopstellingen; uiting geven aan je talenten, verantwoordelijkheid nemen voor je eigen functie, ruimte voor ontwikkeling andere (verborgten) talenten, over welke talenten kan je vrij beschikken?
- Oefening talentopstellingen; talent, focus, succes.
- Oefenen met groepen en representanten.
- Alle vragen en opleidingswensen van cursisten over organisatieopstellingen komen aan bod.

Kern- Competenties

Toepassing van de wetenschap

- De student leert de verschillende mogelijkheden tot inzet van het systemisch werk te herkennen en toe te passen.
- De student leert de verschillende mogelijkheden tot inzet van de familie- en organisatieopstellingen te herkennen en te gebruiken.
- De student leert de verkregen kennis toe te passen en te integreren door diverse oefenopstellingen.
- De student leert de diverse op te stellen thema's te herkennen en te gebruiken.
- De student kan de kennis in verschillende situaties inzetten door zowel de rol van coach als die van klant te ervaren in casussen.

Creativiteit en complexiteit in handelen

- De student is in staat de systemische dynamieken te herkennen en toe te passen binnen een opstelling.
- De student is in staat om complexe verbanden te leggen binnen de gezin en familierelaties.
- De student is in staat om de deelnemers aan de opstelling te begeleiden in de aangeboden materie.
- De student is in staat om onderliggende overtuigingen te herkennen en te benoemen.
- De student kan een plan van aanmaak maken en dit evalueren en indien nodig aanpassen.

Probleemgericht werken

- De student weet uit de aangeleerde technieken de meest gunstige te kiezen voor het beste resultaat.
- De student kan de gebruikte technieken verantwoorden.
- De student is in staat om uit veel inhoud de juiste hulpvraag te filteren.
- De student is in staat om een opstelling zo te leiden dat de hulpvraag centraal blijft.

Sociaal communicatieve bekwaamheid

- De student is in staat om zowel met een groep als in een 1-op1 situatie de dynamiek te bewaken.
- De student is zorgvuldig in zijn/haar bewoordingen.
- De student is in staat om elke deelnemer aan de opstelling op een juiste manier aan het woord te laten.
- De student is in staat om elke deelnemer van de opstelling zijn/haar deel op een verantwoorde manier te laten ervaren.

Kwaliteit scholing:

Tijdens diverse oefen-opstellingen, waarbij de student zowel de rol van coach als de rol van klant geacht wordt te ervaren, wordt gekeken naar de kwaliteiten van de student. Is hij/zij in staat om de geleerde technieken goed uit te voeren, prioriteit uit een hulpvraag te halen, de diverse plaatsen in de dynamiek van de familie, gezin, of groep te herkennen, zijn/haar eigen plaats tijdens een opstelling te bewaken. Na elke opstelling volgt feedback voor de student van zowel de docent als de medestudenten. Indien nodig krijgt de student duidelijke aanwijzingen om de processen nog beter te laten verlopen. Minimale instroomniveau: HBO-denkniveau

Accreditatie

DCU en SBU:

Duur: 42 dagdelen

ECTS: 32,5

Aanwezigheidscriteria

Het is in principe niet mogelijk om gemiste dagdelen op een ander moment in te halen. Daarin speelt niet alleen je eigen ontwikkeling maar ook de ontwikkeling van het groepsproces een rol. Studenten dienen minimaal 80% van de totale opleidingstijd aanwezig te zijn. Indien de student om dwingende of onvoorziene redenen lessen moet missen bestaat de mogelijkheid tot aanvullende opdrachten of het inhalen dmv video-opnames. Tijden van 9.30 uur tot 17.00 uur.

Algemene Informatie

Aanmelden

De Opleiding Systemisch Werken is toegankelijk voor iedereen die gemotiveerd en geïnspireerd is zijn of haar horizon te verbreden op het vlak van systemisch kijken en werken met gezin & familiedynamiek. Het studieniveau is HBO. Een HBO denk – of werkniveau is gewenst. Kennis, ervaring en vooropleiding kan overlegd worden. Afgestuurde systemische Coaches/Therapeuten, die ook in het bezit zijn van een diploma HBO Medische basiskennis kunnen zich aansluiten bij een beroepsvereniging. Een beroepsvereniging staat de vrij erkenning aan deze opleiding te geven. Het is niet verplicht je aan te sluiten bij een beroepsvereniging om je vak uit te kunnen oefenen.

Hoofdtrainer: Jolanda Vleugel

Trainer: Judith de Haas

Uren Opleiding Systemisch Werken

Klassikaal: 168 uur

Praktijkoefening: 150 uur

Intervisie: 40 uur

Toetsing en examens: 16 uur

Zelfstudie: 84

Totaal: 458

Zelfstudie:

Zelfstudie zijn de uren die je buiten de lessen om aan je studie besteedt.

Vorbereiden op de les, doorlezen van de manual, maken van opdrachten en leren voor het examen.

Om te mogen deelnemen aan het examen dien je minstens 3 casussen te hebben ingeleverd van de opstellingen die je begeleid hebt.

Inschrijven

Inschrijving van deelname geschiedt door middel van het volledig invullen van het inschrijfformulier en dit, ondertekend, te sturen of te mailen naar het instituut. Door ondertekening verklaart de toekomstige student zich akkoord met de inschrijf- en betalingsvoorwaarden, zoals beschreven staan in onze algemene voorwaarden en privacyverklaring.

Examen

Aan het slot van dit jaarprogramma wordt een theorie en een praktijk examen afgenomen. Om in aanmerking te komen voor het diploma dien je minimaal 80% aanwezig te zijn, minimaal drie verslagen ingediend te hebben van opstellingen die jij begeleid hebt en een reflectieverslag te schrijven.

Klachten

Het instituut heeft een meldingsregeling. Eventuele klachten en of meldingen kunnen schriftelijk worden ingediend bij het secretariaat van het instituut.

Kwaliteitsbewaking

Het opleidingsinstituut is een onafhankelijk instituut bestaande uit getrainde en gemotiveerde docenten. Zij tracht haar kwaliteit te waarborgen door haar docenten regelmatig te laten bijscholen zowel in binnen- als buitenland. Alle docenten hebben een hoog opleidingsniveau en zijn dagelijks betrokken bij de behandeling en coachen van cliënten in de praktijk. Centraal staat bij deze docenten dan ook: deskundigheid, passie, plezier, gedrevenheid, humor, communicatieve vaardigheden en liefde voor het vak.

Opleidingsinstituut voor Integrale Coaching en Therapie Jolanda Vleugel staat garant voor deskundigheid en kwaliteit. Vandaar dat we zijn aangesloten bij de stichting KTNO (Toetsing Natuurgerichte Opleidingen) & NRTO (Nederlandse Raad van Trainers en Opleiders). Uiteraard zijn we ook geregistreerd bij het CRKBO (Centraal Register Kort Beroepsonderwijs). Daarmee voldoen wij aan de marktconforme kwaliteitscodes die worden gesteld, en geeft u de gelegenheid gebruik te maken van vrijstelling BTW. Mocht u ondanks onze inspanningen ontevreden zijn kunt u een beroep doen op de klachtenregeling van de KTNO. Heeft u een klacht betreffende de opleiding kunt u zich beroepen op deze regeling.

Trainingslocatie

Het opleidingsinstituut heeft een eigen trainingslocatie in de bosrijke rustige omgeving van Groesbeek bij Nijmegen. Deze ruimte is geschikt voor kleine en grotere groepen. Er is voldoende lichtinval door de grote ramen en ruimte om de stof ontspannen en prettig tot je te nemen. De biologische vegetarische lunch wordt genuttigd in het lunchgedeelte of als het weer het toestaat in de grote beschutte tuin met terras. De locatie beschikt over vier toiletten en een eigen keuken.

Biologische vegetarische lunch van 12.30 uur tot 13.30 uur.

